

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ.....

សុន្ទរកថា

**ឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ថ្លែងក្នុងឱកាស
អបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍លើកទី១០៤ នៃទិវានារីអន្តរជាតិ ៨ មីនា ឆ្នាំ២០១៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥**

សូមគោរព ៖

- លោកជំទាវ ទេសាភិបាលរង ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ថ្នាក់ដឹកនាំ និងបងប្អូននារីនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
ទាំងអស់ ជាទីមេត្រី

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយជាអនេក ដោយបានមកចូលរួមជាមួយ
លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី និងនាងកញ្ញា ក្នុងពិធីអបអរសាទរខួបអនុស្សាវរីយ៍
លើកទី១០៤ ទិវានារីអន្តរជាតិ ៨ មីនា ឆ្នាំ២០១៥ សម្រាប់មន្ត្រីបុគ្គលិករបស់ធនាគារ
ជាតិនៃកម្ពុជា ។ ពិធីឆ្នាំនេះ ត្រូវបានប្រារព្ធធ្វើឡើងក្រោមប្រធានបទ **“ដំណើរឆ្ពោះទៅមុខ៖
ស្ត្រីកម្ពុជាក្រោយសន្តិសុខស្ត្រីពិភពលោកឆ្នាំ១៩៩៥”** ដើម្បីរំលឹកពីប្រវត្តិនៃការតស៊ូ និងវិវឌ្ឍន៍
របស់នារី ដែលបានខិតខំតស៊ូទាមទារនូវសមធម៌ ការគោរពសិទ្ធិសេរីភាពស្មើគ្នាចំពោះ
មុខច្បាប់ និងការទទួលស្គាល់តម្លៃស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍគ្រួសារ សង្គម និងប្រទេសជាតិ
នាពេលកន្លងមក ។ ម្យ៉ាងទៀតប្រធានបទឆ្នាំនេះ ក៏បង្ហាញពីស្មារតីក្នុងការជម្រុញតួនាទី
ស្ត្រីកម្ពុជា រួមគ្នាជម្នះរាល់ឧបសគ្គទាំងឡាយ ដើម្បីឆ្ពោះទៅកសាងប្រទេសជាតិមួយ
មានសន្តិសុខ ស្ថិរភាព ប្រជាធិបតេយ្យ និងការអភិវឌ្ឍឈានឡើង ដែលផ្តើមចេញពី
ធនធានមនុស្សប្រកបដោយគុណវឌ្ឍិ ហើយរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយ
ចីរភាព ។ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើងតែងតែប្រារព្ធពិធីនេះជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីលើក
កម្ពស់ និងថ្លែងអំណរគុណចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីបុគ្គលិកនារីនៅធនាគារជាតិ
នៃកម្ពុជា ដែលបានរួមចំណែកកសាងនិងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធធនាគារនៅកម្ពុជា ។

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា បងប្អូននារីយើងមានទឹកមុខរីករាយ ស្រស់ថ្លា និង ញញឹម ញញែមប្រកបដោយសេចក្តីសង្ឃឹមជានិច្ច ។ ខ្ញុំសូមចូលរួមអបអរសាទរយ៉ាង ខ្លាំងក្លាចំពោះ ស្នាដៃនារី និងសូមប្រសិទ្ធពរជ័យ បវរសួស្តី វិបុលសុខ មហាប្រសើរ គ្រប់យ៉ាង ចំពោះ លោកជំទាវ ថ្នាក់ដឹកនាំ និងបងប្អូននារីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាទាំងអស់ សមប្រកបដោយ កាយពលរឹងមាំ ប្រាជ្ញារឹងរិះ សុខភាពល្អ និងទទួលបានជ័យជម្នះ គ្រប់ភារកិច្ច ។

- គណៈអធិបតី ជាទីគោរព !
- បងប្អូននារីទាំងអស់ ជាទីស្នេហា !

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនេះ ខ្ញុំសូមជម្រាបពីប្រវត្តិ និងវិវឌ្ឍន៍នៃការតស៊ូ របស់នារី ការទទួលខុសត្រូវ និងតម្លៃនារីនៅក្នុងគ្រួសារ សង្គម និងការងារក្នុងឆាក នយោបាយ ដើម្បីរួមចំណែកអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ដូចខាងក្រោម ៖

ជាប្រវត្តិនៃទិវា ៨ មីនា គឺផ្តើមចេញពីការតស៊ូយ៉ាងស្វិតស្វាញរបស់ស្ត្រី នៅក្រុង ស៊ីកាហ្គោ និងញូយ៉ក សហរដ្ឋអាមេរិក ដែលបានសាមគ្គីគ្នាក្រោកឈរតស៊ូយ៉ាងប្តេជ្ញាចំ ទាមទារឲ្យបន្ថយម៉ោងធ្វើការនិងតម្លើងប្រាក់បៀវត្សនាថ្ងៃទី៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៨៩៩ ។ ដូចនេះហើយ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ នៅលើពិភពលោកស្ទើរតែគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ តែងតែ រៀបចំពិធីអបអរសាទរទិវាអន្តរជាតិនារី ៨ មីនា ដើម្បីរំលឹកឡើងវិញនូវវិវឌ្ឍន៍របស់នារី ដែលបានតស៊ូ រើបម្រះ និងពុះពារគ្រប់ឧបសគ្គ ដើម្បីដោះខ្លួនចេញពីការជិះជាន់ និង ការរើសអើងនៅក្នុងសង្គម រហូតដល់សម្រេចបានជោគជ័យ និងបានធ្វើឱ្យមានសមភាព រវាងបុរសនិងស្ត្រី ទាំងក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់ និងការទទួលបានប្រាក់បៀវត្សដូចគ្នា ចំពោះការងារដូចគ្នាជាដើម ។ បន្ទាប់មក បញ្ហាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្ត្រីបានក្លាយជា ប្រធានបទយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់កិច្ចពិភាក្សា នៅលើវេទិកាជាតិ និងអន្តរជាតិ ហើយ តួនាទីរបស់ស្ត្រីកាន់តែត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងលើកកម្ពស់ជាលំដាប់ តាមរយៈ ការជំរុញឱ្យស្ត្រីចូលរួមនៅក្នុងការងារសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយ និងការផ្តល់ អាទិភាពចំពោះស្ត្រីនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ។ល។

នៅប្រទេសកម្ពុជារីករាយ បើតាមប្រវត្តិសាស្ត្របានបញ្ជាក់ថា ស្ត្រីមានសារៈសំខាន់ ណាស់ ចំពោះសង្គមនិងគ្រួសារ ។ ព្រះនាងលីវឃី គឺជាព្រះមហាក្សត្រីយានី និងជា ស្ត្រីទី១ ដែលគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជា ។ បន្ទាប់មក នៅសម័យអង្គរ ព្រះនាង ឥន្ទ្រទេវី ជាអគ្គមហេសី ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ និងជាស្ត្រីដែលមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃ បាន

ជួយការងារសង្គម និងបានជ្រោមជ្រែង ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ ជាស្វាមី ដឹកនាំ ប្រទេស កម្ពុជាទទួលបានជោគជ័យ និងមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីរន្ទី ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជារហូតមក ដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ចំណែកឯ ក្នុងរឿងព្រេងខ្មែរយើងវិញ យើងមាន រឿងមាយើង ដែល ចៅមាណាពមានប្រពន្ធជាស្រ្តីគ្រប់លក្ខណ៍ នាំឲ្យគ្រួសារនោះបានផ្តុំផ្កើនរុងរឿង ។ ហើយ រឿងមាយាស្រ្តី ក៏បង្ហាញពីតួនាទីស្រ្តីដែលមានភាពឈ្លាសវៃ អាចដោះស្រាយលើគ្រប់ បញ្ហាដោយប្រាជ្ញារវាងវៃរបស់គាត់ ព្រមទាំងបាននាំសុភមង្គលដល់គ្រួសាររបស់គាត់ ទៀតផង ។ និយាយជារួម វប្បធម៌ខ្មែរយើង គោរពនារី ផ្តល់តម្លៃចំពោះនារី យកនារី ជាធំនៅក្នុងសង្គមនិងគ្រួសារ ព្រមទាំងបានចាត់ទុក នារីជាមាតានៃប្រទេសជាតិតាំងពី យូរលង់ណាស់មកហើយ តាមរយៈពាក្យបុរាណពោលថា “មេទ័ព” “មេបា” និង “មាតុភូមិ ឬ មាតុប្រទេសកម្ពុជា” ជាដើម ។ ជាទូទៅ ស្រ្តីគឺជាមាតាដ៏ល្អ និងជាមេផ្ទះដ៏ប្រពៃ ដែល ចេះថែទាំអប់រំកូនឱ្យក្លាយជាពលរដ្ឋល្អ ។

បច្ចុប្បន្ន តាមរយៈការងារកាកបាទក្រហមកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំរបស់ **សម្តេច កិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន** ប្រធានកាកបាទក្រហមកម្ពុជា និងការខិតខំប្រឹងប្រែង របស់សម្តេច ក្នុងការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ពិសេសមកលើស្រ្តីនិងកុមារ ការធ្វើ អាជីវកម្មផ្លូវភេទ ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងគ្រឿងញៀន និងជួយកុមារកំព្រាជាដើម ធ្វើឱ្យ បុត្រធីតា និងយុវវ័យមានឱកាសចូលរួមចំណែកទទួលខុសត្រូវ លើរាល់សកម្មភាព ក្នុងគ្រួសារ និងសង្គម ក៏ដូចជាទទួលបានការអប់រំ ការកសាង និងការពង្រឹងសមត្ថភាព ខ្លួនឯង សំដៅធ្វើខ្លួនឱ្យក្លាយទៅជាកូនល្អ មិត្តល្អ សិស្សល្អ មិនប្រើអំពើហិង្សា មិនសេព គ្រឿងញៀន រួមចំណែកធានាសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងចូលរួមអភិវឌ្ឍជាតិមាតុភូមិ ជាទីស្នេហារបស់យើង បានធ្វើឱ្យតម្លៃស្រ្តី និងសីលធម៌សង្គម ត្រូវបានលើកតម្កើង ជាលំដាប់ ទាំងក្នុងវេទិកាជាតិ និងអន្តរជាតិ ។ ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា បច្ចុប្បន្ន ស្រ្តីចេះ អភិវឌ្ឍនិងលើកកម្ពស់ខ្លួនឯង ដើម្បីចូលប្រឡូកក្នុងគ្រប់កិច្ចការសង្គម ចាប់តាំងពីកម្មករ រហូតដល់មានឋានៈ និងតួនាទីខ្ពស់ នៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាល រដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភាជាដើម ។

ដោយឡែក នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាយើងវិញបច្ចុប្បន្ន មានមន្ត្រីបុគ្គលិកសរុប ទូទាំង ប្រទេសចំនួន ១.៣៦៤នាក់ ក្នុងនោះថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីបុគ្គលិកជានារីមាន ចំនួន ៦១៤នាក់ ។ ចំនួននេះបញ្ជាក់ថា សមាមាត្រមន្ត្រីបុគ្គលិកជាស្រ្តី ចាប់តាំងពី ថ្នាក់ទេសាភិបាលរងដល់ បុគ្គលិកធម្មតា កើនដល់ ៤៥% នៃចំនួនសរុប ។ ស្រ្តីនៅ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាភាគច្រើន ទទួលខុសត្រូវលើការងារដឹកនាំនិងគ្រប់គ្រង ការងារ

ជំនាញបច្ចេកទេស និងការងារប្រតិបត្តិការ ជាដើម ។ សមាមាត្រដ៏ធំនេះ បានបង្ហាញ ឱ្យឃើញអំពីសមត្ថភាព ការលើកកម្ពស់ស្រ្តី និងសារៈសំខាន់របស់ស្រ្តីចំពោះការងារ ព្រមទាំងមានការជឿជាក់ក្នុងការបំពេញតួនាទីភារកិច្ច នៅគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់នៃការគ្រប់គ្រង ធនាគារ ។

- គណៈអធិបតី ជាទីគោរព !
- បងប្អូននារីទាំងអស់ ជាទីស្នេហា !

ពីមួយអាណត្តិ ទៅមួយអាណត្តិ រាជរដ្ឋាភិបាល កាន់តែយកចិត្តទុកដាក់ និង ទទួលស្គាល់នូវសមត្ថភាព និងសក្តានុពលរបស់ស្រ្តីក្នុងការ អភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ជាក់ស្តែង រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានបង្កើតផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនារីរតនៈ ដើម្បីជម្រុញ ការចូលរួមរបស់ស្រ្តីនៅក្នុងការងារសង្គមនិងនយោបាយ និងលើកកម្ពស់ផ្នែកសុខភាព ស្រ្តី រួមទាំងការអប់រំស្រ្តីនិងក្មេងស្រី និងដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងសង្គម និង ការផ្សព្វផ្សាយនូវរូបភាពអសីលធម៌ ។ល។ ម្យ៉ាងទៀត តាមរយៈយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៣ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ កម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការកាត់បន្ថយគម្លាតយេនឌ័រនៅគ្រប់ វិស័យ ដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលរារាំងដល់ស្រ្តី និងបង្កឱកាសគ្រប់ បែបយ៉ាងដល់ស្រ្តី ដើម្បីឱ្យស្រ្តីអាចចូលរួមក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍបានពេញលេញ ។ ជាមួយ គ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តអនុវត្តគោលការណ៍ផ្តល់ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម ដល់ស្រ្តី ដើម្បីបង្កើតមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ។ ជាក់ស្តែង ស្រ្តីភាគច្រើនបានទទួលឥណទានខ្នាត តូចនិងមធ្យម និងបានដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រង ចាត់ចែង និងប្រើប្រាស់ ឥណទាន ទាំងនោះក្នុងការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតទទួលបានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។ តួនាទី ស្រ្តីគឺជាឆ្លឹងខ្នងនៃសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមជាតិ ។ ទន្ទឹមនេះ ការប្រារព្ធទិវាអន្តរជាតិនារី ៨ មីនា នៅឆ្នាំ២០១៥ នេះ មិនត្រឹមតែរំលឹកឡើងវិញនូវខួបលើកទី១០៤ នៃការទទួលបាន សិទ្ធិសេរីភាពរបស់ស្រ្តីស្មើនឹងបុរសប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងដើម្បីរំលឹកខួបទី៣៤ នៃសន្និ សញ្ញាលុបបំបាត់នូវរាល់ការរើសអើងចំពោះស្រ្តី ខួបទី១៩ នៃសន្និសីទពិភពលោកស្តីពី ស្រ្តី និងខួបទី១១ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍសហស្សវត្សរ៍ផងដែរ ។

តាមរយៈប្រធានបទប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ នេះ ក៏បានស្តែងឱ្យឃើញពីសមិទ្ធផលនានា ដែលកើតមានក្នុងរយៈពេល ២០ឆ្នាំ មកនេះក្រោយពីសន្និសីទស្រ្តីពិភពលោកឆ្នាំ១៩៩៥ និងធ្វើការបំផុសកៀរគរប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាឱ្យធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបាន

